

## **РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН У ПРОЦЕСІ САМООСВІТИ**

Необхідність самоосвіти диктується, з одного боку, самою специфікою педагогічної діяльності, її соціальною роллю, з іншого боку - реаліями і тенденціями безперервної освіти, що пов'язано із умовами педагогічної праці, потребами суспільства, які постійно змінюються, еволюцією науки і практики, зростаючими вимогами до людини, її здатністю швидко та адекватно реагувати на зміну суспільних процесів і ситуацій, готовністю перебудовувати свою діяльність, уміло вирішувати нові, більш складні завдання.

Найбільш значущою тенденцією розвитку сучасної освіти є перехід від принципу "освіта на все життя" до принципу "освіта через усе життя". У новому контексті відповідальність за удосконалення процесу самостійного набуття професійних знань, умінь і навичок несуть не тільки установи освітньої системи держави, а й і сам педагог. Тому він має володіти широким спектром умінь і навичок самоосвіти. Необхідність самоосвіти диктується, з одного боку, специфікою педагогічної діяльності, її соціальною роллю, з іншого - реаліями і тенденціями безперервної освіти, що пов'язано з умовами педагогічної праці, потребами суспільства тощо.

Жодний навчальний заклад не може дати фахівцю все, що потрібно знати освіченій, творчо спрямованій людині. Ще в 1913 р. вийшли перші книги, посібники з самоосвіти Н. А. Рубакіна "Письма к читателям о самообразовании" і "Практика самообразования", де були визначені основні засоби самоосвіти - читання і вивчення літератури як основного джерела знань.

Викладач, окрім роботи з книгою, використовує також роботу з використання власного педагогічного досвіду. Він досліджує свої переваги та помилки, вчиться у самого себе, порівнює свої результати із результатами колег, обмінюється думками з іншими викладачами. Результати творчих роздумів над своєю роботою викладач може оформити у вигляді доповіді, реферату (для науково-педагогічної конференції, засідання кафедри), а також узагальнити спостереження за своїми творчими пошуками в науково-методичній статті (для журналу, газети, наукової конференції тощо). Все це разом і є повсякденна робота фахівця у своїй творчій лабораторії. Правильно організована самоосвіта дозволяє викладачу проводити і більш масштабні дослідження, результатами яких може стати монографія, кандидатська дисертація.

Викладач повинен відстежувати ті моменти, коли традиційне трактування знань, викладених у підручниках, починає відставати від досягнень сучасної науки. Саме тут дослідницький досвід викладача, його педагогічна майстерність потрібні для викладання сучасної наукової інформації у доступній для студентів формі, коли новітні знання сплітаються з традиціями науки, а найголовніше - викладач повинен продемонструвати студентам всю динаміку процесу добування нового знання, зацікавити їх своєю діяльністю та показати на її прикладі важливу роль самоосвіти.

Таким чином, кінцевою метою самоосвіти викладача-вченого є створення індивідуальної творчої лабораторії, в якій формується і розвивається педагогічна культура викладача мистецьких дисциплін, розширюється його світогляд і інтереси все більше організовуються навколо мистецьких питань.